

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Wet verplichte meldcode

De *wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* verplicht alle organisaties die met kinderen en volwassenen werken om een meldcode te hebben en ervoor te zorgen dat medewerkers hiermee kunnen werken. Het doel van de meldcode is om professionals te helpen sneller en beter te handelen als zij vermoeden dat een gezinslid thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. Deze stappen leiden niet altijd tot een melding.

Meldrecht

De meldcode is geen meldplicht. Organisaties moeten een meldcode hebben en professionals moeten de stappen van de meldcode volgen, maar dit hoeft niet altijd te leiden tot een melding. Volgens de Wet meldcode hebben professionals het recht om bij Veilig Thuis te melden, ook als gezinsleden geen toestemming geven. Dit meldrecht betekent dat professionals persoonsgegevens van volwassenen en kinderen mogen doorgeven aan Veilig Thuis, zodat zij een onderzoek naar de gezinssituatie kunnen starten. Daarnaast mogen professionals informatie geven als Veilig Thuis daarom vraagt.

Meldcode van het Porta Mosana College

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben een bijzondere verantwoordelijkheid voor de veiligheid van leerlingen en ouders. Zij moeten in actie komen als er mogelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. Deze meldcode, gebaseerd op het afwegingskader meldcode onderwijs en leerplicht/RMC, biedt structuur en handvatten aan alle medewerkers van het Porta Mosana College wanneer zij vermoeden dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode helpt professionals zorgvuldig te handelen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. In vijf stappen wordt aangegeven wat je moet doen als je vermoedt dat een kind thuis in de knel zit.

Wat te doen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Gebruik het meldcode stappenplan. In vijf stappen bepaal je als professional of je melding moet doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp ingezet kan worden.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Als een vakdocent of mentor signalen opvangt van huiselijk geweld of kindermishandeling, wordt het ondersteuningsteam direct betrokken. Samen met de mentor brengt het ondersteuningsteam de signalen in kaart om de zorgen te bevestigen of te ontcrachten. De signalen en vervolgstappen worden objectief en feitelijk vastgelegd in het dossier.

Stap 2: Overleggen met een (deskundig) collega en/of Veilig Thuis

De tweede stap is overleg over de signalen om deze te duiden. De mentor, de teamleider van het ondersteuningsteam en een ander lid van het ondersteuningsteam bespreken de zorgen over de signalen. Zo nodig kan Veilig Thuis worden geraadpleegd op basis van anonieme cliëntgegevens. Bij eerderegerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis wordt direct contact opgenomen met Veilig Thuis.

Stap 3: Gesprek met ouders/verzorgers/kind

Na het collegiaal overleg en eventueel advies van Veilig Thuis, volgt een gesprek met de leerling en daarna met de ouder(s)/verzorger(s). Deze gesprekken worden gevoerd door de mentor samen met de ondersteuningscoördinator of orthopedagoog. Openheid is belangrijk, dus wordt zo snel mogelijk contact gezocht met de leerling en/of ouder(s)/verzorger(s) om de signalen te bespreken. Soms wordt het vermoeden door het gesprek weggenomen en zijn de volgende stappen niet nodig. Als de zorgen blijven bestaan, worden de volgende stappen gezet.

In het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) worden de volgende punten besproken:

- Uitleg over het doel van het gesprek.
- Bespreken van de signalen, dat wil zeggen de feiten en waarnemingen.
- De leerling en ouder(s)/verzorger(s) uitnodigen om te reageren.

Het gesprek wordt vastgelegd in het schoolvolgsysteem. Alleen de mentor en ondersteuningscoördinator/orthopedagoog hebben toegang tot deze documentatie.

Er kan worden afgezien van een gesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) als er sprake is van:

- Acut gevaar voor de leerling of de veiligheid van medewerkers.
- Een sterk vermoeden dat ouders alle contacten met de school zullen verbreken.

Stap 4: Wegen van de aard en ernst van signalen; geweld of kindermishandeling

Na de eerste drie stappen beschikt de school al over redelijk veel informatie: de beschrijving van de vastgelegde signalen, de uitkomsten van het gesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s), en het advies van deskundigen. In stap 4 komt het erop aan om deze informatie zorgvuldig af te wegen. Deze stap vraagt om een inschatting van het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling, evenals de aard en ernst van dit geweld. Hierbij worden de volgende vragen beantwoord:

Is er een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling? Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Hiervoor worden de vijf afwegingsvragen en beslissingen uit het afwegingskader voor het

onderwijs gebruikt. Deze vragen kunnen ook online beantwoord worden op de website:
www.afwegingskadermeldcode.nl.

Afwegingsvraag 1: Vermoeden wegen

Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de meldcode een (sterk) vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- **Nee:** Op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig. Leg het dossier vast in het schoolvolgsysteem en sluit het af.
- **Ja:** Stel het bevoegd gezag van de school op de hoogte. Ga verder met afwegingsvraag 2 in stap 5 van de meldcode

Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader

Er is een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Op basis van de volgende afwegingskaders worden twee besluiten genomen:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is zelf hulp verlenen of hulp organiseren (ook) mogelijk?

Afwegingsvraag 2: Veiligheid

Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

- **Nee:** Ga verder met afwegingsvraag 3.
- **Ja of twijfel:** Direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. Wanneer de afweging met 'ja' of 'twijfel' is beantwoord, zullen de afwegingen 3 tot en met 5 samen met Veilig Thuis doorlopen worden.

Afwegingsvraag 3: Hulp

Ben ik of iemand anders in mijn school of een ketenpartner in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling afgewend worden?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt aan de melder.
- **Ja:** Ga verder met afwegingsvraag 4.

Afwegingsvraag 4: Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** Hulp bieden of organiseren. Hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop het effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager hebben, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afwegingsvraag 5.

Afwegingsvraag 5: Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

- **Nee:** (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** Hulp afsluiten met afspraken over het monitoren van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Indien besloten wordt dat melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is, doet de school een zorgmelding. De ondersteuningscoördinator of orthopedagoog bespreekt de melding met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). Indien besloten wordt tot hulpverlening of het organiseren van hulp, wordt dit door het ondersteuningsteam georganiseerd en worden de effecten door hen gevolgd